

Social- og
Ældreministeriet

2021

Velfærdspolitisk Analyse

Underretninger og sociale foranstaltninger fordelt på herkomst

I 2019 modtog kommunerne underretninger om flere end 75.000 børn og unge svarende til ca. 6 pct. af alle 0-17-årige i Danmark. Underretninger udgør en central rolle i kommuneres arbejde med tidlig opsporing af udsatte børn og unge. Der er imidlertid tegn på betydelige forskelle både i omfanget af underretninger og sociale foranstaltninger efter serviceloven, når man opdeler børn og unge efter herkomst.

Der underrettes forholdsmæssigt betydeligt mere om børn og unge med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet¹, idet der i 2019 blev underrettet om 11 pct. af alle 0-5-årige med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet og om 4 pct. af de 0-5-årige med dansk oprindelse. Der er også flere blandt børn med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet, der modtager en forebyggende foranstaltning. Mens 6 pct. af alle 0-5-årige børn med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet, var omfattet af en forebyggende foranstaltning i løbet af 2019, var det 2 pct. blandt børn med dansk oprindelse.

Billedet er derimod anderledes, når man ser på anbringelser uden for hjemmet. Blandt de 0-5-årige børn med dansk oprindelse var 0,5 pct. anbragt på et tidspunkt i 2019, mens det gjaldt 0,3 pct. for børn med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet.

Sammenholder man forholdet mellem underretninger og anbringelser, er der altså betydelige forskelle afhængigt af børnenes herkomst. For de 0-5-årige med dansk oprindelse, blev der underrettet om ca. 8 gange så mange børn, som der var anbragt i 2019. Blandt de 0-5-årige med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet blev der modtaget underretninger om ca. 34 gange så mange børn, som der var anbragt i 2019. En lignende tendens ses for de 0-5-årige med oprindelse i øvrige ikke-vestlige lande, hvor der blev underrettet om ca. 21 gange så mange, som der var anbragt i 2019.

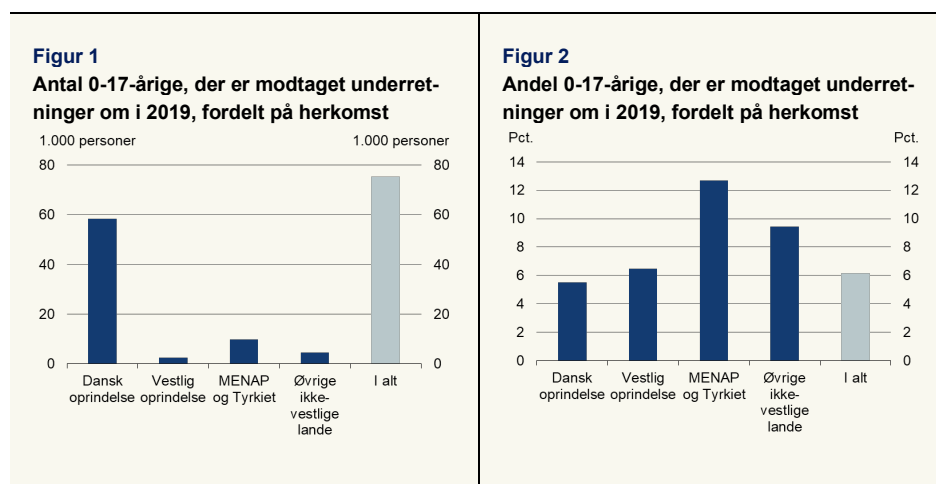
En underretning er ikke nødvendigvis ensbetydende med, at barnet eller den unge har brug for hjælp og støtte. Man kan således ikke ud fra antallet af underretninger konkludere, hvor mange der burde modtage sociale foranstaltninger efter serviceloven, herunder være anbragt uden for hjemmet. Men når der underrettes betydeligt mere om børn og unge med ikke-vestlig oprindelse, mens der samtidig er en mindre andel, som er anbragt, kan en mulig forklaring være, at der følges forskelligt op på underretninger om børn med hhv. dansk og ikke-vestlig oprindelse.

¹ MENAP er en regional gruppering, som anvendes internationalt. Den inkluderer oftest lande fra Mellemøsten og Nordafrika samt Afghanistan og Pakistan. Tyrkiet er endvidere inkluderet i beregninger, da landet spiller en betydningsfuld rolle i Danmarks indvandringshistorie.

Underretninger om børn og unge i 2019

Underretninger udgør en central rolle i kommuneres arbejde med tidlig opsporing af børn og unge, der kan have behov for særlig støtte eller anbringelse uden for hjemmet. Hvis et barn eller ung har behov for særlig støtte kan kommunen iværksætte en eller flere relevante foranstaltninger. Det kan være i form af en tidlig forebyggende indsats, en forebyggende foranstaltning eller en anbringelse uden for hjemmet.

I løbet af 2019 modtog kommunerne underretninger om ca. 75.300 børn og unge svarende til ca. 6 pct. af alle 0-17-årige børn og unge i Danmark. Heraf udgjorde børn og unge med dansk oprindelse 58.400 børn og unge, mens de resterende 16.900 havde anden etnisk herkomst end dansk, jf. figur 1. Det svarer til, at der er blevet underrettet om 5,5 pct. af de 0-17-årige med dansk oprindelse. For børn og unge med vestlig oprindelse er det 6,5 pct., 13 pct. blandt børn og unge med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet, og 9 pct. blandt børn og unge med oprindelse i øvrige ikke-vestlige lande, jf. figur 2.

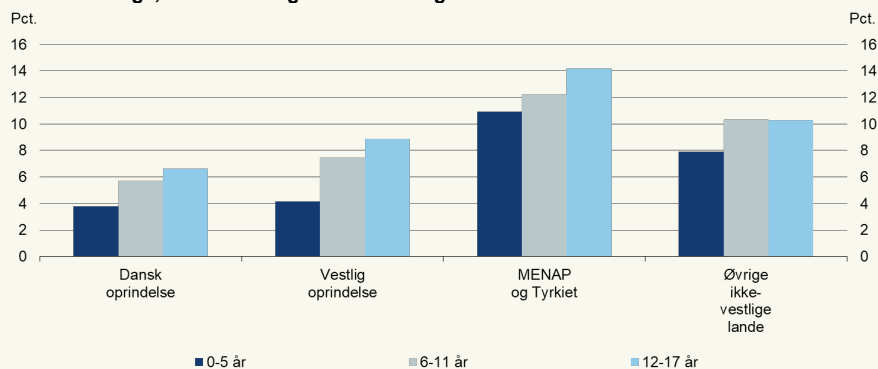
Anm.: Figurene viser hhv. antal og andel 0-17-årige, der er modtaget underretninger om i 2019. Underretninger om personer, der fylder 18 år i løbet af 2019 er medtaget, hvis underretningen er modtaget forud for det 18. år. Underretninger om børn og unge i befolkningen ultimo året er medtaget. Andelen er beregnet på baggrund af de 0-18-årige ultimo året. Børn og unge med ikke-vestlig og vestlig oprindelse omfatter indvandrere og efterkommere. Børn og unge med ikke-vestlig oprindelse er opdelt i børn og unge med oprindelse i hhv. MENAP-lande og Tyrkiet og i øvrige ikke-vestlige lande. MENAP-landene omfatter Iran, Pakistan, Afghanistan, Syrien, Irak, Libanon, Egypten, Jordan, Kuwait, Saudi-Arabien, Forenede Arabiske Emirater, Bahrain, Oman, Qatar, Djibouti, Mauritanien, Yemen, Marokko, Algeriet, Tunesien, Libyen, Sudan og Somalia.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Den større andel af underretninger blandt børn og unge med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet gælder for alle aldersgrupper, jf. figur 3. Samtidig er der for alle herkomstgrupper modtaget færrest underretninger blandt de yngste børn.

Figur 3

Andel 0-17-årige, der er modtaget underretninger om i løbet af 2019

Anm.: Andel 0-17-årige, der er modtaget underretninger om i løbet af 2019. Alder og befolkning er opgjørt ultimo 2019. Se i øvrigt anmærkningen til figur 1 og 2.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Sociale foranstaltninger og indsatser til børn og unge i 2019

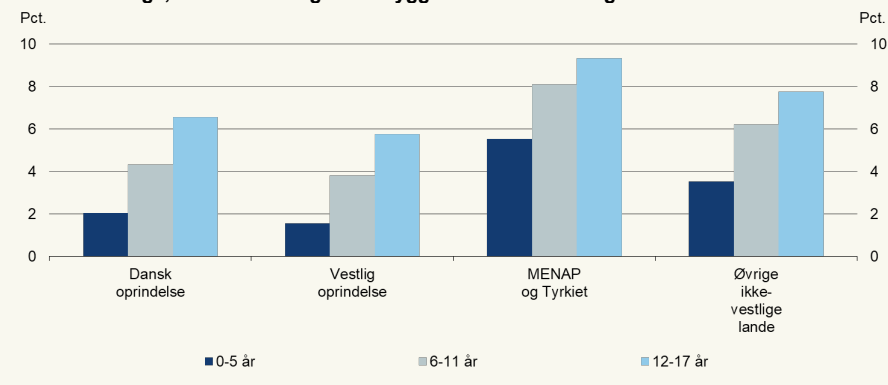
Når en kommune modtager en underretning, skal kommunen vurdere, om barnet eller den unge har behov for hjælp eller støtte af kommunen. Denne støtte kan gives med hjemmel i serviceloven, eksempelvis i form af en tidlig forebyggende indsats, forebyggende foranstaltninger eller anbringelse uden for hjemmet.

En underretning er ikke ensbetydende med, at barnet eller den unge nødvendigvis har brug for hjælp og støtte af kommunen, og kommunen har også mulighed for at hjælpe børn og unge på andre måder end efter serviceloven. Der kan bl.a. iværksættes støtte til børn og unge med hjemmel i dagtilbudsloven eller folkeskoleloven, for eksempel ekstra støttepædagog til børn i dagtilbud. En henvendelse fra kommunen til barnets skole kan også få skoleledelsen til at indgå i en dialog med barnets forældre med henblik på at få løst eventuelle udfordringer i relation til barnets skolegang, herunder sætte fokus på barnets trivsel og udvikling.

Den højere andel, der er modtaget underretninger om, blandt børn og unge med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet, sammenlignet med blandt øvrige børn og unge, går igen i forhold til forebyggende foranstaltninger. I løbet af 2019 modtog 6 pct. af de 0-5-årige børn med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet forebyggende foranstaltninger. Det gjaldt 2 pct. blandt børn med dansk oprindelse. Blandt de 12-17-årige med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet modtog næsten 9 pct. en forebyggende indsats eller foranstaltning på et tidspunkt i 2019. Blandt de øvrige unge var det 6-8 pct., jf. figur 4.

Figur 4

Andel 0-17-årige, der har modtaget forebyggende foranstaltninger i løbet af 2019

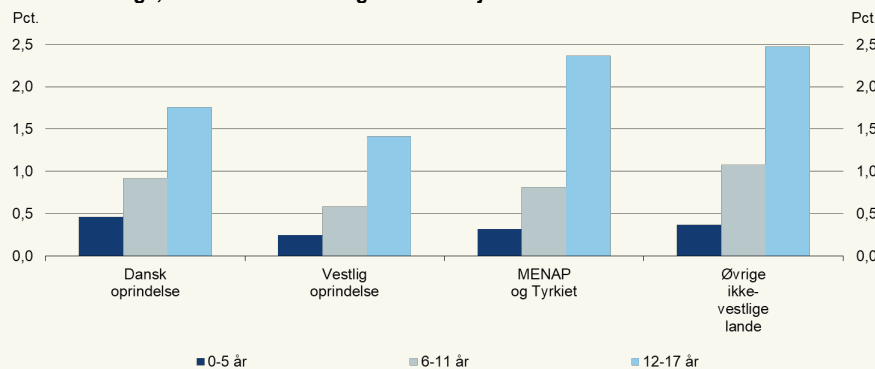

Anm.: Andel børn og unge, der har modtaget en eller flere forebyggende foranstaltninger og indsatser på et tidspunkt i løbet af 2019. Forebyggende foranstaltninger til personer, der fylder 18 år i løbet af 2019, er medtaget, hvis de ligger forud for det 18. år. Andelen er beregnet på baggrund af de 0-18-årige ultimo året. Børn og unge med ikke-vestlig oprindelse er opdelt i børn og unge med oprindelse i hhv. MENAP-lande og Tyrkiet og i øvrige ikke-vestlige lande. MENAP-landene omfatter Iran, Pakistan, Afghanistan, Syrien, Irak, Libanon, Egypten, Jordan, Kuwait, Saudi-Arabien, Forenede Arabiske Emirater, Bahrain, Oman, Qatar, Djibouti, Mauretania, Yemen, Marokko, Algeriet, Tunesien, Libyen, Sudan og Somalia. Kommunerne havde frem til 1. juli 2020 ikke pligt til at indberette forebyggende indsatser efter servicelovens § 11, og opgørelserne af disse beror alene på kommunernes frivillige indberetninger.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

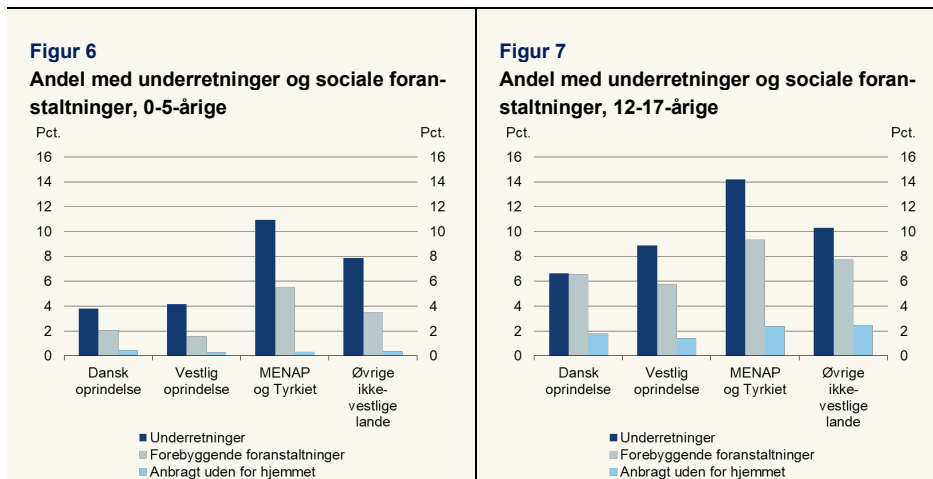
Billedet ser imidlertid anderledes ud, når der ses på børn og unge, der har været anbragt uden for hjemmet i løbet af 2019. For de 0-5-årige ligger andelen, der har været anbragt uden for hjemmet, på 0,5 pct. for børn med dansk oprindelse, mens andelen ligger på 0,3 pct. for børn med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet. Så mens andelen af 0-5-årige børn, der underrettes om, og andelen, der modtager forebyggende foranstaltninger, er mere end dobbelt så høj for børn med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet, som for 0-5-årige børn med dansk oprindelse, er andelen, der anbringes uden for hjemmet altså mindre for børn med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet end for børn med dansk oprindelse. Blandt de 12-17-årige har ca. 2,5 pct. med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet og øvrige ikke-vestlige lande været anbragt uden for hjemmet på et tidspunkt i 2019. Det tilsvarende tal er 1,8 pct. og 1,4 pct. blandt de unge med hhv. dansk og vestlig oprindelse, jf. figur 5. Den relativt store forskel i andelen med ikke-vestlig baggrund, der har været anbragt blandt de 12-17-årige sammenlignet med de 0-5-årige, kunne tyde på, at børn og unge med ikke-vestlig oprindelse anbringes for sent.

Figur 5
Andel 0-17-årige, der har været anbragt uden for hjemmet i løbet af 2019

Anm.: Andel børn og unge, der har været anbragt uden for hjemmet på et tidspunkt i løbet af 2019. Anbringelser af personer, der fylder 18 år i løbet af 2019, er medtaget, hvis de ligger forud for det 18. år. Andelen er beregnet på baggrund af de 0-18-årige ultimo året. Børn og unge med ikke-vestlig oprindelse er opdelt i børn og unge med oprindelse i hhv. MENAP-lande og Tyrkiet og i øvrige ikke-vestlige lande. MENAP-landene omfatter Iran, Pakistan, Afghanistan, Syrien, Irak, Libanon, Egypten, Jordan, Kuwait, Saudi-Arabien, Forenede Arabiske Emirater, Bahrain, Oman, Qatar, Djibouti, Mauretanien, Yemen, Marokko, Algeriet, Tunesien, Libyen, Sudan og Somalia. Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Sammenlignes forholdet mellem hvor mange, der enten er modtaget underretninger om, har modtaget forebyggende foranstaltninger eller har været anbragt uden for hjemmet, er andelen af de 0-5-årige børn med dansk oprindelse, der er modtaget underretninger om, dobbelt så høj som andelen, der har modtaget forebyggende foranstaltninger og 8 gange så høj, som andelen af børn, der har været anbragt uden for hjemmet i løbet af året. Blandt 0-5-årige med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet er andelen, der er modtaget underretninger om, ligeledes ca. dobbelt så høj som andelen, der har modtaget forebyggende foranstaltninger, men ca. 34 gange så høj som andelen, der har været anbragt uden for hjemmet. For de 0-5-årige med oprindelse i øvrige ikke-vestlige lande er andelen, der er modtaget underretninger om, ca. 21 gange så høj som andelen, der har været anbragt uden for hjemmet. Der underrettes altså forholdsmeget langt mere om 0-5 årige børn med ikke-vestlige oprindelse opgjort i forhold til andelen af anbringelser, når man sammenligner med børn med dansk oprindelse, jf. figur 6.

Anm.: Se anmærkningerne til figur 3-5.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

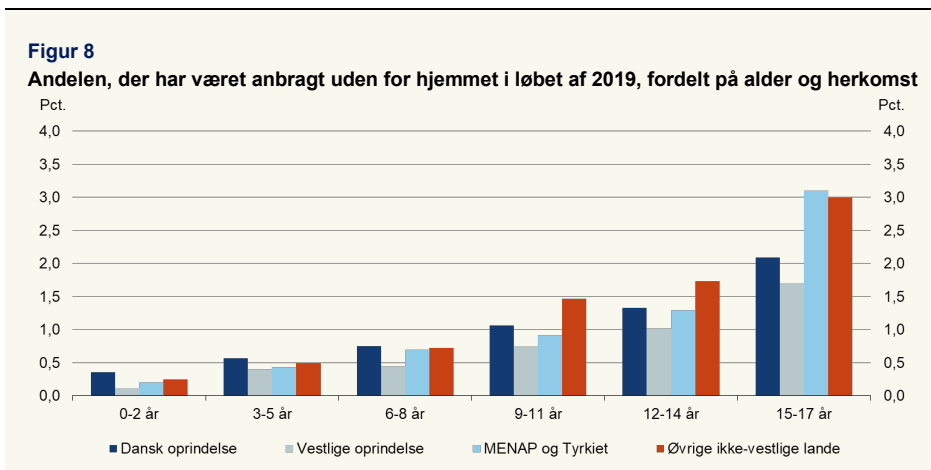
Blandt de 12-17-årige er forskellen i forholdet mellem underretninger og anbringelser mindre, men blandt de unge med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet er det stadig med samme mønster som for de 0-5-årige. For de unge med dansk oprindelse er andelen, der er modtaget underretninger om, ca. 4 gange så høj som andelen, der har været anbragt. Det samme gælder for de 12-17-årige med oprindelse i øvrige ikke-vestlige lande, mens den tilsvarende andel er ca. 6 gange så høj blandt unge med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet, jf. figur 7.

Det kan være en indikation på, at der systematisk følges forskelligt op på underretninger om børn med dansk oprindelse og børn med oprindelse i ikke-vestlige lande, og at der særligt for de yngste børn er mindre tilbøjelighed til at anbringe indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse sammenlignet med børn og unge med dansk oprindelse. Det kan også skyldes, at der er forskelle i, hvad årsagen til underretningen er. I afsnittene nedenfor undersøges det, om der er systematiske forskelle på anbringelsesårsager, underretningsårsagerne og hvem, der underretter om hhv. børn og unge med oprindelse i Danmark, vestlige lande, MENAP-landene og Tyrkiet samt øvrige ikke-vestlige lande.

Anbragte og årsager til anbringelsen

En større andel af børn med dansk oprindelse har været anbragt uden for hjemmet i 2019 end børn med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet op til 6-årsalderen. For de 6-14-årige ligger andelen, der har været anbragt uden for hjemmet i 2019 omkring samme niveau for børn med dansk oprindelse og børn med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet, mens andelen er højere for børn med oprindelse i øvrige ikke-vestlige lande. Men for de 15-17-årige er andelen, der har været anbragt i løbet af 2019, højere blandt børn og unge med ikke-vestlig oprindelse, både for børn og unge med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet og med oprindelse i øvrige ikke-vestlige lande, sammenlignet med børn og unge med dansk oprindelse

jf. figur 8. Den stigende tendens til at blive anbragt med alderen er altså mest udtalt blandt børn og unge med ikke-vestlig oprindelse.

Anm.: Andel børn og unge, der har været anbragt uden for hjemmet på et tidspunkt i løbet af 2019, fordelt efter alder. Alder og befolkningen er opgjort ultimo 2019. Anbringelser af personer, der fylder 18 år i løbet af 2019, er medtaget, hvis de ligger forud for det 18. år. Se i øvrigt anmærkningen til figur 5.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Baseret på sagsbehandlerens registreringer ved anbringelsestidspunktet, er årsagerne til anbringelserne forskellige mellem herkomstgrupperne. Blandt børn og unge med dansk oprindelse er utilstrækkelig omsorg fra forældre angivet som en af anbringelsesårsagerne i 46 pct. af tilfældene, hvor det er 37 pct. blandt børn med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet. Overgreb mod barnet fx seksuelt eller voldeligt er angivet som årsag til anbringelsen blandt 19 pct. af børnene med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet, mens det er 6 pct. blandt børn med dansk oprindelse, jf. tabel 1. Det bemærkes, at det kan være angivet flere årsager til anbringelsen, og andelen derfor ikke summerer til 100.

Tabel 1

Andel anbragte i 2019 fordelt efter herkomst og anbringelsesårsag

Anbringelsesårsag	Dansk	Vestlig	MENAP og	Øvrige ikke-
	oprindelse	oprindelse	Tyrkiet	vestlige lande
	----- Pct. -----			
Misbrug hos barn/ung	3,4	3,5	2,6	1,3
Kriminalitet hos barn/ung	2,6	3,5	8,2	3,2
Skoleproblemer hos barn/ung fx fravær	12,7	12,0	11,2	11,7
Anden bekymrende adfærd hos barn/ung fx udadreagerende adfærd	42,4	35,3	43,9	41,0
Sundhedsforhold eller betydeligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne hos barn/ung	23,3	21,7	16,2	17,7
Overgreb mod barn/ung f.eks. seksuelt eller voldeligt	6,1	17,4	18,9	23,7
Anden form for omsorgssvigt over for barn/ung	13,7	20,2	14,5	22,7
Misbrug hos forældre	12,5	12,0	4,8	4,4
Kriminalitet eller anden bekymrende adfærd hos forældre	22,3	25,2	24,7	25,9
Betydeligt eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne hos forældre	17,2	8,5	13,8	14,3
Højt konfliktniveau eller vold i hjemmet mellem voksne	13,4	15,9	13,2	15,4
Utilstrækkelig omsorg fra forældre	45,6	42,6	36,6	44,7
Andet (inkl. fogedsag mv.) eller uoplyst	16,9	25,6	34,2	29,2

Anm.: Angiver andelen anbragte med den pågældende anbringelsesårsag. Populationen er de 0-17-årige, der har været anbragt uden for hjemmet i løbet af 2019. Anbringelsesårsagen er baseret på de årsager, der er angivet, i forbindelse med afgørelse og iværksættelse i anbringelsesforløbet. Der kan om den samme person være angivet mange årsager til anbringelsen, hvorfor andelen ikke summerer til 100.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Anbringelsesårsager, der relaterer sig til udfordringer hos barnet selv, som eksempelvis udadreagerende adfærd, misbrug, kriminalitet mv. er ikke ensbetydende med, at barnet selv er årsagen til disse udfordringer. Den bagvedliggende årsag kan i nogle tilfælde være omsorgssvigt i barndommen, og i andre tilfælde kan den bagvedliggende årsag eksempelvis være en psykisk sygdom, som ikke umiddelbart er relateret til forældrenes omsorg for barnet.

Hvem underretter og hvad er årsagerne til underretningerne?

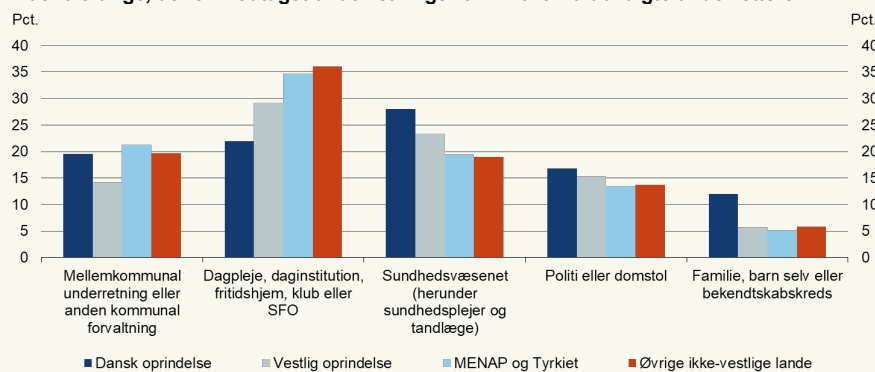
Alle borgere har pligt til at underrette kommunen, hvis de er bekymrede for, om et barn eller ung lever under forhold, der bringer dets sundhed eller udvikling i fare. Fagpersoner som ek-

sempelvis lærere og sundhedsplejersker har skærpet underretningspligt, der går forud for deres tavshedspligt. De har pligt til at underrette kommunen, hvis de får kendskab til eller har grund til at antage, at et barn eller ung har behov for særlig støtte, jf. boks 1.

Der er forskelle mellem de fire herkomstgrupper i forhold til, hvem der underretter om de pågældende børn og unge, jf. figur 9. Blandt de 0-5-årige, der er modtaget underretninger om, har sundhedsvæsenet underrettet om 28 pct. af børnene med dansk oprindelse, mens det er 19 pct. blandt børn med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet og øvrige ikke-vestlige lande og 23 pct. blandt børn med vestlig oprindelse. Omvendt gælder det for underretninger fra daginstitutioner mv., hvor daginstitutioner mv. står for en større andel af underretningerne blandt børn med ikke-vestlig oprindelse end blandt børn af dansk og vestlig oprindelse. Mens 22 pct. af de børn med dansk oprindelse, der er modtaget underretninger om, har modtaget en underretning fra daginstitutioner mv., er det omkring 35 pct. blandt børn med ikke-vestlig oprindelse og 29 pct. blandt børn med vestlig oprindelse. Andelen, der er modtaget underretninger om fra familie og bekendtskabskreds er højest blandt børn med dansk oprindelse, hvor det gælder ca. 12 pct. af børnene. For børn med vestlig og ikke-vestlig oprindelse har familien eller bekendtskabskredsen underrettet om ca. 6 pct. af de børn, der er modtaget underretninger om.

Figur 9

Andel 0-5-årige, der er modtaget underretninger om i 2019 fra udvalgte underrettere

Anm.: Angiver hvor stor en andel, der i 2019 er modtaget underretninger om fra udvalgte underrettere. Populationen er de 0-5-årige, der er modtaget underretninger om i 2019. Der kan om den samme person være modtaget underretninger fra forskellige underrettere, hvorfor andelen ikke summerer til 100. Se bilag 1 for en fuld oversigt over underrettere.

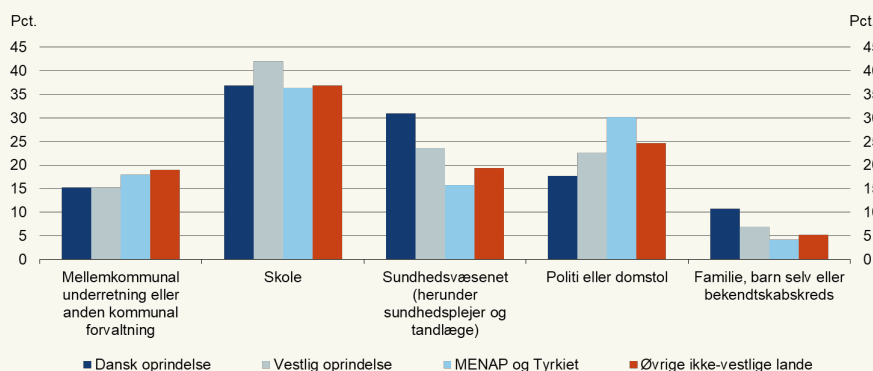
Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Blandt de 12-17-årige er det især skolen, der underretter, jf. figur 10. Skolen har underrettet om 42 pct. af de 12-17-årige med vestlig oprindelse, der i 2019 blev modtaget underretninger om. Blandt unge med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet eller øvrige ikke-vestlige lande er det lidt over 35 pct. Ligesom det er tilfældet for de mindste børn, er der en lavere andel blandt de unge med ikke-vestlig oprindelse, der er modtaget underretninger om fra sundhedsvæsenet, sammenlignet med unge med dansk oprindelse. Omvendt er der en større an-

del af de unge med ikke-vestlig oprindelse, særligt blandt unge med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet, der har modtaget underretninger fra politi eller domstol, sammenlignet med unge med dansk og vestlig oprindelse. Mens omkring 30 pct. af de 12-17-årige med dansk oprindelse, der er modtaget underretninger om, har modtaget underretninger fra sundhedsvæsenet, er det blot 16 pct. blandt de 12-17-årige med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet. Blandt de 12-17-årige med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet har politi eller domstol underrettet om 30 pct. af de unge, der er underrettet om, mens det for de 12-17-årige med dansk oprindelse er 18 pct.

Figur 10

Andel 12-17-årige, der er modtaget underretninger om i 2019 fra udvalgte underrettere

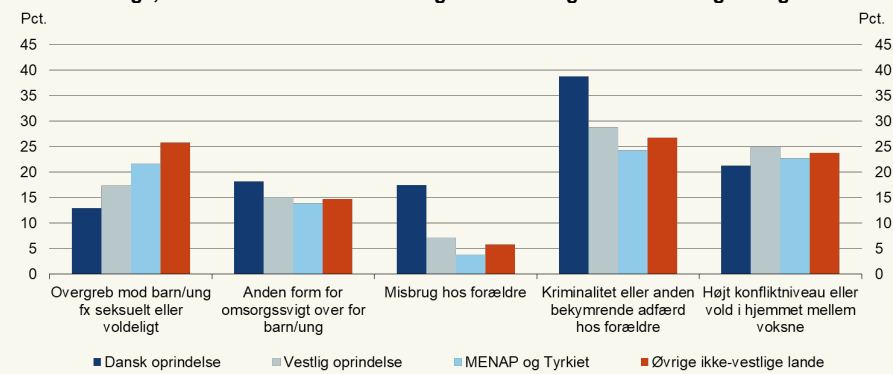
Anm.: Angiver hvor stor en andel, der i 2019 er modtaget underretninger om fra udvalgte underrettere. Populationen er de 12-17-årige, der er modtaget underretninger om i 2019. Der kan om den samme person være modtaget underretninger fra forskellige underrettere, hvorfor andelen ikke summerer til 100. Se bilag 1 for en fuld oversigt over underrettere.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Der er også forskel i årsagerne til underretninger mellem herkomstgrupperne. For de 0-5-årige med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet og i øvrige ikke-vestlige lande, der er modtaget underretninger om, er overgreb mod barnet fx seksuelt eller voldeligt angivet som en af årsagerne til underretningerne blandt hhv. 22 pct. og 26 pct. af børnene. Blandt børn med dansk og vestlig oprindelse er det hhv. 13 pct. og 17 pct. Der er modtaget underretninger om en større andel blandt børn med dansk oprindelse grundet misbrug hos forældre, anden form for omsorgssvigt over for barnet samt kriminalitet eller anden bekymrende adfærd hos forældrene sammenlignet med børn med vestlig og ikke-vestlig oprindelse, jf. figur 11.

Figur 11

Andel 0-5-årige, der er underrettet om i 2019 grundet udvalgte underretningsårsager

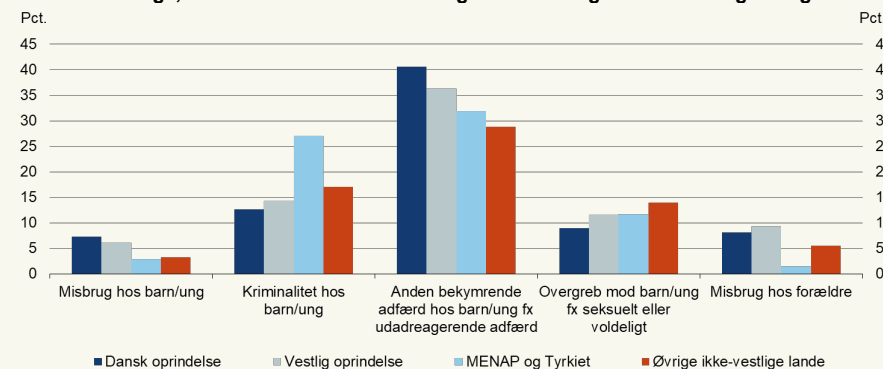
Anm.: Angiver hvor stor en andel, der i 2019 er modtaget underretninger om med udvalgte underretningsårsager. Populationen er de 0-5-årige, der er modtaget underretninger om i 2019. Der kan om den samme person være angivet mange årsager til underretningerne, hvorfor andelen ikke summerer til 100. Se bilag 2 for en fuld oversigt over underretningsårsager.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Blandt de 12-17-årige, underrettes der især om bekymrende adfærd hos den unge, jf. figur 12. Anden bekymrende adfærd hos den unge, er angivet som en af årsagerne til underretningerne blandt 40 pct. af de unge med dansk oprindelse, der er modtaget underretninger om i 2019. Blandt de unge med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet, der er modtaget underretninger om, er det 32 pct. Kriminalitet hos den unge er angivet som årsag ved ca. hver fjerde ung med oprindelse i MENAP-landene og Tyrkiet, der er modtaget underretninger om i 2019. Blandt unge med dansk og vestlig oprindelse er det hhv. 13 pct. og 14 pct.

Figur 12

Andel 12-17-årige, der er underrettet om i 2019 grundet udvalgte underretningsårsager

Anm.: Angiver hvor stor en andel, der i 2019 er modtaget underretninger om med udvalgte underretningsårsager. Populationen er de 12-17-årige, der er modtaget underretninger om i 2019. Der kan om den samme person være angivet mange årsager til underretningerne, hvorfor andelen ikke summerer til 100. Se bilag 2 for en fuld oversigt over underretningsårsager.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Blandt de 6-11-årige er overgreb fx seksuelt eller voldeligt mod barnet angivet som en af årsagerne til underretningen for ca. 33 pct. af børnene med oprindelse i øvrige ikke-vestlige lande, der er modtaget underretninger om, mens det blandt 6-11-årige med dansk oprindelse er 17 pct. Den fulde liste af underretningsårsager for de tre aldersgrupper fremgår af bilag 2.,

Boks 1

Lovgivning om underretninger om børn og unge

En underretning er en henvendelse til en relevant myndighed, der indeholder en bekymring for et barns eller en ungs trivsel og udvikling. Der er ikke formkrav til, hvordan en underretning skal finde sted, og der kan således underrettes både skriftligt og mundtligt.

Der er forskellige kriterier for, hvornår der skal underrettes alt efter, om man er fagperson eller en almindelig borger. Den generelle underretningspligt efter servicelovens § 154 indebærer, at enhver, der får kendskab til, at et barn eller en ung under 18 år fra forældres eller andre opdrageres side udsættes for vanrøgt eller nedværdigende behandling, eller som lever under forhold, der bringer dets sundhed eller udvikling i fare, har pligt til at underrette kommunen.

For fagpersoner gælder en skærpet underretningspligt efter servicelovens § 153, hvormed personer, der udøver offentlig tjeneste eller offentligt hverv, har pligt til at underrette kommunen, hvis de under udøvelsen af tjenesten eller hvervet får kendskab til eller grund til at antage:

- 1) at et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte
- 2) at et barn umiddelbart efter fødslen kan få behov for særlig støtte på grund af de vordende forældres forhold
- 3) at et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte på grund af barnets eller den unges ulovlige skolefravær eller undladelse af at opfylde undervisningspligten

- 4) at et barn eller en ung under 18 år har været udsat for overgreb.

Kommunen skal senest 24 timer efter modtagelsen af en underretning vurdere, om barnets eller den unges sundhed eller udvikling er i fare, og om der derfor er behov for straks at iværksætte akutte foranstaltninger over for barnet eller den unge.

Kommunen skal endvidere sikre, at der iværksættes en rettidig og systematisk vurdering af alle indkomne underretninger med henblik på at afklare, om barnet eller den unge har behov for særlig støtte. Støtten kan fx omfatte pædagogisk støtte, familiebehandling, psykologhjælp eller anbringelse uden for hjemmet i en plejefamilie eller på en institution.

Bilag 1: Hvem underretter?

Tabel 2

Andel 0-5-årige, der er modtaget underretninger om i 2019, fordelt efter underrettere

	Dansk oprindelse	Vestlig oprindelse	MENAP og Tyrkiet	Øvrige ikke-vestlige lande
	----- Pct. -----			
Mellemkommunal underretning eller anden kommunal forvaltning	19,6	14,2	21,2	19,7
Skole	2,1	3,7	2,7	4,2
Dagpleje, daginstitution, fritidshjem, klub eller SFO	21,9	29,2	34,6	36,1
Sundhedsvæsenet (herunder sundhedsplejer og tandlæge)	28,0	23,3	19,4	18,9
Politi eller domstol	16,7	15,3	13,4	13,7
Familie, barn selv eller bekendtskabskreds	12,0	5,7	5,2	5,8
Andre (herunder anbringelsessted, anonym og uoplyst)	35,6	29,3	26,3	26,2
Foreninger, frivillige organisationer eller krise-, misbrugs- og asylcentre	3,7	7,4	7,4	8,0

Anm.: Angiver hvor stor en andel, der i 2019 er modtaget underretninger om fra de respektive underrettere. Populationen er de 0-5-årige, der er modtaget underretninger om i 2019. Der kan om den samme person være modtaget underretninger fra forskellige underrettere, hvorfor andelen ikke summerer til 100. Se i øvrigt anmærkningen til figur 1.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Tabel 3

Andel 6-11-årige, der er modtaget underretninger om i 2019, fordelt efter underrettere

	Dansk oprindelse	Vestlig oprindelse	MENAP og Tyrkiet	Øvrige ikke-vestlige lande
	----- Pct. -----			
Mellemkommunal underretning eller anden kommunal forvaltning	16,1	14,7	20,3	15,8
Skole	37,7	43,3	36,7	43,6
Dagpleje, daginstitution, fritidshjem, klub eller SFO	6,0	10,4	10,4	11,9
Sundhedsvæsenet (herunder sundhedsplejer og tandlæge)	22,6	16,5	14,4	11,7
Politi eller domstol	9,9	10,9	13,2	12,3
Familie, barn selv eller bekendtskabskreds	13,5	7,3	5,8	5,0
Andre (herunder anbringelsessted, anonym og uoplyst)	28,7	25,0	26,4	25,5
Foreninger, frivillige organisationer eller krise-, misbrugs- og asylcentre	1,9	3,8	5,7	4,8

Anm.: Populationen er de 6-11-årige, der er modtaget underretninger om i 2019. Se i øvrigt anmærkningen i tabel 2.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Underretninger og sociale foranstaltninger fordelt på herkomst

Tabel 4

Andel 12-17-årige, der er modtaget underretninger om i 2019, fordelt efter underrettere

	Dansk oprindelse	Vestlig oprindelse	MENAP og Tyrkiet	Øvrige ikke-vestlige lande
	----- Pct. -----			
Mellemkommunal underretning eller anden kommunal forvaltning	15,2	15,3	17,9	19,0
Skole	36,9	42,0	36,3	36,8
Dagpleje, daginstitution, fritidshjem, klub eller SFO	1,5	1,9	4,0	2,2
Sundhedsvæsenet (herunder sundhedsplejer og tandlæge)	31,0	23,6	15,7	19,4
Politi eller domstol	17,7	22,5	30,1	24,6
Familie, barn selv eller bekendtskabskreds	10,7	6,9	4,2	5,2
Andre (herunder anbringelsessted, anonym og uoplyst)	24,0	25,3	28,6	28,5
Foreninger, frivillige organisationer eller krise-, misbrugs- og asylcentre	1,2	2,1	3,4	3,4

Anm.: Populationen er de 12-17-årige, der er modtaget underretninger om i 2019. Se i øvrigt anmærkningen i tabel 2.
Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Bilag 2: Underretningsårsager

Tabel 5

Andel 0-5-årige, der er underrettet om i 2019, fordelt efter underretningsårsager

	Dansk oprindelse	Vestlig oprindelse	MENAP og Tyrkiet	Øvrige ikke-vestlige lande
	----- Pct. -----			
Misbrug hos barn/ung	0,2	*	0,3	*
Kriminalitet hos barn/ung	0,1	*	0,3	*
Skoleproblemer hos barn/ung fx fravær	0,5	1,4	1,0	1,4
Anden bekymrende adfærd hos barn/ung fx udadreagerende adfærd	15,6	16,5	15,6	15,1
Sundhedsforhold eller betydeligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne hos barn/ung	9,2	8,8	9,8	8,8
Overgreb mod barn/ung fx seksuelt eller voldeligt	12,9	17,3	21,6	25,8
Anden form for omsorgssvigt over for barn/ung	18,2	15,1	13,8	14,7
Misbrug hos forældre	17,5	7,1	3,8	5,8
Kriminalitet eller anden bekymrende adfærd hos forældre	38,7	28,7	24,2	26,7
Betydeligt eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne hos forældre	13,0	5,4	9,5	7,6
Højt konfliktniveau eller vold i hjemmet mellem voksne	21,2	25,0	22,7	23,8
Utilstrækkelig omsorg fra forældre	19,7	15,6	17,3	16,7
Fogedsag, hjemløshed eller udsættelse fra bolig	5,3	10,2	9,5	8,4
Andet eller uoplyst	16,8	19,8	18,9	18,6

Note: *) Af diskretionshensyn kan andelen ikke angives. Det skyldes, at der er færre end 6 personer i gruppen.

Anm.: Angiver hvor stor en andel, der i 2019 er modtaget underretninger om med de respektive underretningsårsager.

Populationen er de 0-5-årige, der er modtaget underretninger om i 2019. Der kan om den samme person være angivet mange årsager til underretningerne, hvorfor andelen ikke summerer til 100.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Tabel 6

Andel 6-11-årige, der er underrettet om i 2019, fordelt efter underretningsårsager

	Dansk oprindelse	Vestlig oprindelse	MENAP og Tyrkiet	Øvrige ikke-vestlige lande
	----- Pct. -----			
Misbrug hos barn/ung	0,1	*	*	*
Kriminalitet hos barn/ung	0,4	1,4	1,9	0,6
Skoleproblemer hos barn/ung fx fravær	11,5	12,8	10,1	9,2
Anden bekymrende adfærd hos barn/ung fx udadreagerende adfærd	32,9	25,2	21,2	18,4
Sundhedsforhold eller betydeligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne hos barn/ung	12,4	7,2	6,2	5,7
Overgreb mod barn/ung fx seksuelt eller voldeligt	17,4	26,4	23,8	33,1
Anden form for omsorgssvigt over for barn/ung	15,0	11,1	11,8	13,4
Misbrug hos forældre	12,1	9,5	2,9	5,0
Kriminalitet eller anden bekymrende adfærd hos forældre	29,6	22,6	23,5	26,9
Betydeligt eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne hos forældre	7,8	6,2	10,3	5,7
Højt konfliktniveau eller vold i hjemmet mellem voksne	16,4	16,8	18,8	19,5
Utilstrækkelig omsorg fra forældre	15,1	13,2	14,8	17,0
Fogedsag, hjemløshed eller udsættelse fra bolig	3,7	7,9	7,8	7,2
Andet eller uoplyst	15,4	17,2	19,3	17,5

Note: *) Af diskretionshensyn kan andelen ikke angives. Det skyldes, at der er færre end 6 personer i gruppen.
 Anm.: Angiver hvor stor en andel, der er i 2019 er modtaget underretninger om med de respektive underretningsårsager.
 Populationen er de 6-11-årige, der er modtaget underretninger om i 2019. Der kan om den samme person være angivet mange årsager til underretningerne, hvorfor andelene ikke summerer til 100.
 Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Tabel 7

Andel 12-17-årige, der er underrettet om i 2019, fordelt efter underretningsårsager

	Dansk oprindelse	Vestlig oprindelse	MENAP og Tyrkiet	Øvrige ikke-vestlige lande
	----- Pct. -----			
Misbrug hos barn/ung	7,3	6,1	2,8	3,2
Kriminalitet hos barn/ung	12,6	14,2	27,1	17,0
Skoleproblemer hos barn/ung fx fravær	21,6	21,9	18,3	17,2
Anden bekymrende adfærd hos barn/ung fx udadreagerende adfærd	40,6	36,3	31,9	28,8
Sundhedsforhold eller betydeligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne hos barn/ung	21,9	17,1	9,8	10,8
Overgreb mod barn/ung fx seksuelt eller voldeligt	8,9	11,5	11,7	13,9
Anden form for omsorgssvigt over for barn/ung	10,2	9,1	9,0	11,8
Misbrug hos forældre	8,1	9,3	1,4	5,4
Kriminalitet eller anden bekymrende adfærd hos forældre	18,5	19,3	15,7	18,9
Betydeligt eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne hos forældre	4,9	3,6	8,8	7,5
Højt konfliktniveau eller vold i hjemmet mellem voksne	8,6	14,2	11,6	15,4
Utilstrækkelig omsorg fra forældre	10,3	11,4	10,4	14,5
Fogedsag, hjemløshed eller udsættelse fra bolig	2,6	5,4	4,7	7,1
Andet eller uoplyst	15,7	17,0	21,8	19,8

Note: *) Af diskretionshensyn kan andelen ikke angives. Det skyldes, at der er færre end 6 personer i gruppen.
 Anm.: Angiver hvor stor en andel, der er i 2019 er modtaget underretninger om med de respektive underretningsårsager.
 Populationen er de 6-11-årige, der er modtaget underretninger om i 2019. Der kan om den samme person være angivet mange årsager til underretningerne, hvorfor andelen ikke summerer til 100.
 Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.